

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών

ΛΕΣΒΟΣ

30 Μαΐου - 2 Ιουνίου 2019

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου διοργανώνει **Συνέδριο υπό την αιγίδα της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας, κυρίου Προκοπίου Παυλόπουλου** με τίτλο:

Οι Κοινωνικές Επιστήμες σήμερα. Διλήμματα και προοπτικές πέρα από την κρίση.

Στο διάστημα που μεσολάβησε από το τελευταίο Συνέδριο της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου συνέβησαν ανατρεπτικά γεγονότα στο διεθνή, ευρωπαϊκό και ελληνικό χώρο, με δραματικές συνέπειες σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο. Οι συνθήκες αβεβαιότητας και η αυξημένη διακινδύνευση παγιώνονται, ενώ τα κοινωνικά προβλήματα πλήττουν όλο και μεγαλύτερες πληθυσμιακές ομάδες. Οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης είναι διάχυτες: ανεργία, εργασιακή ανασφάλεια, φυγή χιλιάδων νέων στο εξωτερικό, απώλεια μεγάλου μέρους του εισοδήματος των πολιτών, υπολειμματική λειτουργία των προνοιακών δομών και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και ασφάλισης. Παράλληλα, έκδηλες μορφές βίας με πολιτικά, κοινωνικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά αποτελούν ανησυχητικά φαινόμενα για τις δημοκρατικές αξίες.

Οι επιπτώσεις αυτές έχουν αναδειχθεί και αναλυθεί μέσα από στοχευμένες κοινωνικές έρευνες κατά τη διάρκεια της παρατεταμένης περιόδου της κρίσης στη χώρα μας. Ο κεντρικός άξονας και οι επιμέρους στόχοι του Συνεδρίου είναι να παρουσιαστεί το έργο που παράγεται και οι δυνατότητες που διανοίγονται στο ευρύ φάσμα των Κοινωνικών Επιστημών, οι οποίες

καλούνται να εξηγήσουν και να ερμηνεύσουν σύνθετα κοινωνικά φαινόμενα σε μια *πέρα από την κρίση* προοπτική, επιχειρώντας παράλληλα να υπερβούν τους κινδύνους που συνέβαλαν στο να βρεθούν και οι ίδιες, ως μέρος της κοινωνίας, αντιμέτωπες με την κρίση. Κατά συνέπεια, το *πέρα από την κρίση* συνιστά για τις Κοινωνικές Επιστήμες μια νέα περίοδο υπέρβασης και επανεκτίμησης.

Στην κατεύθυνση αυτή το Συνέδριο φιλοδοξεί να προσελκύσει κοινωνικούς επιστήμονες από όλα τα θεωρητικά και ερευνητικά πεδία, οι οποίες/οι επιθυμούν να συνεισφέρουν, συνδυάζοντας τον επιστημονικό ορθολογισμό με την επινοητικότητα, και τον κριτικό αναστοχασμό με την εξωστρέφεια, σε έναν ευρύ, δυναμικό και δημιουργικό διάλογο. Τα αποτελέσματα αυτής της σύνθεσης θα είναι προσιτά και αξιοποιήσιμα από τη διεθνή και ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα, όπως και από φορείς της κοινωνίας. Καθώς η επιστήμη δε συνιστά μια στατική πνευματική λειτουργία, αλλά εξελίσσεται δυναμικά στον χωροχρόνο και επηρεάζεται από τις κοινωνικά μεταβαλλόμενες συνθήκες, αναμένεται μέσα από το Συνέδριο η παραγωγή νέας γνώσης σε συνδυασμό με τη συστηματική παρουσίασή της.

Παρότι δεν είναι δεσμευτικές, δύο ευρύτερες θεματικές περιοχές αναδύονται και διατρέχουν το Συνέδριο:

A) *Κρίση και Κοινωνική μεταβολή στην Ελλάδα*. Ένα από τα ζητήματα του Συνεδρίου είναι η κρίση στην Ελλάδα, οι κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές και πολιτισμικές της όψεις και συνέπειες μέσα από μια επανεκτίμηση του συνόλου των κοινωνικών συνθηκών αλλά και των κινδύνων υποχώρησης ή διαστρέβλωσης του περιεχομένου των δημοκρατικών αξιών. Και τούτο διότι η θεσμική συγκρότηση προηγμένου τύπου δημοκρατίας δεν εξαντλείται σε άκριτες ή απλές διαδικαστικές προσαρμογές από τη μεριά των πολιτών αλλά εδραιώνεται σε συνειδητές δημοκρατικές αξίες που παρακάμπτουν μανιχαϊστικά διλήμματα και βρίσκουν ελεύθερη έκφραση στην καθημερινή ζωή. Η πολιτική απαξίωση, η κοινωνική υποβάθμιση ή η παραγκώνιση αυτού του κοινωνικού περιεχομένου της εσωτερικής δημοκρατίας ως ισότιμης, έμπρακτης και συνυπεύθυνης συμμετοχής στα κοινά, καθιστά την τελευταία ευάλωτη σε επίπεδο θεσμών και κοινωνικής νομιμοποίησης, εμποδώνοντας μια βαθύνουσα κρίση εκπροσώπησης.

B) *Μετανάστευση και Προσφυγική Κρίση*. Εξίσου κρίσιμο για το Συνέδριο ζήτημα αποτελεί η προσέγγιση και η συζήτηση της μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης σε επίπεδο αφενός επίσημων πολιτικών μέτρων και θεσμικών παρεμβάσεων και αφετέρου σε επίπεδο πραγματικών βιωμάτων και εμπειριών των ανθρώπων που έχουν πληγεί από την κρίση και των εμπλεκόμενων στην πολυσύνθετη διαχείρισή της. Έχει ιδιαίτερη σημασία ότι το εν λόγω θέμα θα συζητηθεί στη Λέσβο, το νησί που τόσο πολύ συνδέθηκε με την προσφυγική κρίση και τις ποικίλες παραμέτρους που αφορούν στην αντιμετώπισή της. Το νησί που αποτελεί ένα εργαστήριο για

τους κοινωνικούς επιστήμονες, να διερευνήσουν με πολλαπλούς τρόπους και επιστημονικά εργαλεία μια νέα πραγματικότητα που ξεχωρίζει τα τελευταία χρόνια ως προς τις πολιτικές και κοινωνικές επιδράσεις της σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Τέλος, στο πλαίσιο του Συνεδρίου, θα πραγματοποιηθεί αφιέρωμα σε ανοιχτή εκδήλωση στο χώρο του Πανεπιστημίου για τα 50+1 χρόνια από τον Μάη του 1968 με τίτλο «**Μάης 1968. Επιστημονικοί απόηχοι ενός μεγάλου κοινωνικού και πολιτικού γεγονότος**». Περιλαμβάνει έκθεση φωτογραφίας, οπτικοακουστικό υλικό, προβολή ντοκιμαντέρ σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα και στρογγυλό τραπέζι με τη συμμετοχή διακεκριμένων ακαδημαϊκών, οι οποίοι θα καταθέσουν τις προσωπικές τους εμπειρίες και τις επιστημονικές τους προσεγγίσεις για τα χαρακτηριστικά και τον κοινωνικό αντίκτυπο που προκάλεσε το γεγονός αυτό σε μια άλλη περίοδο κρίσης. Εκτιμώντας ότι πολλές από τις ύστερες κατακτήσεις δημοκρατικών δικαιωμάτων και κοινωνικής συμμετοχής και χειραφέτησης έχουν ως αφετηρία και ορόσημο τον Γαλλικό Μάη, το ειδικό αυτό αφιέρωμα αναμένεται να εμπλουτίσει την ακαδημαϊκή και δημόσια συζήτηση ως προς τη δοκιμασία επικράτησης των αξιών αυτών σήμερα.

Το Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στις αίθουσες της **Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Μυτιλήνη**. Η έναρξη του Συνεδρίου και οι αρχικές ομιλίες θα πραγματοποιηθούν στο **Δημοτικό Θέατρο Μυτιλήνης**.

Ημερομηνία πραγματοποίησης του Συνεδρίου: 30.05-02.06.2019

Ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των περιλήψεων των εισηγήσεων/εργασιών έχει καθοριστεί η **31η Ιανουαρίου 2019**. Επισυνάπτεται αίτηση συμμετοχής, με την οποία οι ενδιαφερόμενες/οι προσκαλούνται να υποβάλουν περιλήψεις στο e-mail: soc-conf@aegean.gr.

Για τις συμμετέχουσες και τους συμμετέχοντες στο Συνέδριο δεν προβλέπεται κόστος εγγραφής.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκέπτεσθε την ιστοσελίδα:

soc-conf2019.aegean.gr

Ενδεικτικές Θεματικές Ενότητες Συνεδρίου

Κρίση στην Ελλάδα

- Εργασία και Απασχόληση: χαρακτηριστικά και εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα. Ανεργία νέων και brain drain. Νέες μορφές εργασιακής επισφάλειας.
- Κοινωνική Διαστρωμάτωση: εισοδήματα, φτώχεια, κοινωνικοοικονομικές και χωρικές ανισότητες. Κοινωνικός αποκλεισμός.
- Πρόνοια και Κοινωνική Προστασία στην Ελλάδα: λιτότητα στους τομείς της α) δημόσιας υγείας, β) δημόσιας εκπαίδευσης, γ) κοινωνικής ασφάλισης.
- Ελληνική Οικονομία και Κρίση: δημοσιονομικές πολιτικές, μεταρρυθμίσεις και οικονομικές μεταβολές. Ανατροπές στο οικογενειακό–προνοιακό μοντέλο.
- Φύλο και σεξουαλικότητα. Φεμινισμός σήμερα. Κατασκευές και νοηματοδοτήσεις ταυτότητας, νέες μορφές οικογένειας και συμβίωσης.
- Εναλλακτικά κοινωνικοοικονομικά μοντέλα: κοινωνική οικονομία, κοινωνική επιχειρηματικότητα, συνεργατικά δίκτυα.

Κοινωνικοοικονομικές
Συνέπειες της Κρίσης

Πολιτικές Συνέπειες
της Κρίσης

-
- Μετασχηματισμός του πολιτικού εκλογικού χάρτη της χώρας. Κρίση αντιπροσώπευσης. Εκλογικές συμπεριφορές, κομματική αποστοίχιση, αποχή και απάθεια.
- Ελληνικό πολιτικό σύστημα. Κρίση των θεσμών, νομιμότητα και νομιμοποίηση. Κοινωνία πολιτών.
- Πολιτισμικά πρότυπα, αξίες, κουλτούρα, σύμβολα και νοηματοδοτήσεις.
- Ιδεολογικές μετατοπίσεις και χειραγώγηση. Λαϊκισμός, ευρωσκεπτικισμός, ριζοσπαστικοποίηση. Εξτρεμισμός και ακραίος εθνικισμός στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.
- Ευρωζώνη και Ελλάδα. Η νέα αρχιτεκτονική της Ευρωζώνης. Ο ρόλος των διεθνών οργανισμών. «Εθνική Κυριαρχία» ή «Μεταδημοκρατία»;
- Κρίση και ανατροπή: μορφές διαμαρτυρίας και νέα κοινωνικά κινήματα.
- Βία, εσωτερική ασφάλεια, δικαιοσύνη και κοινωνικός έλεγχος.

Μετανάστευση και
Προσφυγική Κρίση

-
- Γεωγραφία της μετανάστευσης, καθεστώτα κινητικότητας και χωρο-κοινωνικά δίκτυα.
- Συνοριακότητα: πρόσφυγες στην Ελλάδα και σε χώρες της ΕΕ.
- Διεθνής προστασία: άσυλο, ανθρώπινα και κοινωνικά δικαιώματα.
- Θεσμικό πλαίσιο (ΕΕ, Ελλάδας) και διαχείριση στις χώρες υποδοχής.
- Προσφυγικοί πληθυσμοί και στάσεις/συμπεριφορές των τοπικών κοινωνιών. Εθνοτικοί – πολιτισμικοί διαχωρισμοί και προϋποθέσεις συνύπαρξης.
- Αναπαραστάσεις των μεταναστριών/ών και προσφύγων στην κοινωνία και σε ελληνικά και διεθνή ΜΜΕ. Ρητορικές κατασκευές και επηρεασμός της κοινής γνώμης.

- Βιώματα, αφηγήσεις και ιστορίες ζωής μεταναστριών/ών και προσφύγων.
 - Ξενοφοβία, ρατσισμός και κοινωνική περιθωριοποίηση.
 - Πολιτικές κοινωνικής ένταξης, ετερότητα και διαπολιτισμικότητα.
-
- Η μετεξέλιξη της κοινωνίας του ρίσκου. Νέες προκλήσεις και προβληματισμοί.
 - Ιστορία και κοινωνική μεταβολή. Κριτική ερμηνεία του παρελθόντος και η συμβολή του ιστορικού λόγου.
 - Μάης 1968: Κοινωνικές και πολιτικές αιτίες και συνέπειες. Επικαιρότητα του σήμερα.
 - Πολιτικός λόγος και επικοινωνία. Αναπαραστάσεις και απεικονίσεις.
 - Πολιτική βία, φονταμενταλισμός και τρομοκρατία.
-
- Κλασική και νεότερη Κοινωνική και Πολιτική Θεωρία: Επεξεργασίες, τάσεις, προβλήματα.
 - Ζητήματα επιστημολογικής θεμελίωσης των κοινωνικών επιστημών.
 - Νεωτερικές και μετανεωτερικές θεωρίες. Ορθολογικές ανασυγκροτήσεις, υποκειμενικότητα και ταυτότητα.
 - Θεωρητικός στοχασμός και σχεδιασμός κοινωνικής έρευνας.
 - Κοινωνικά προβλήματα και χρήση μεθόδων και τεχνικών εμπειρικής κοινωνικής έρευνας.
-
- Πολιτιστική κληρονομιά και πολιτισμική διαχείριση.
 - Πολιτισμός και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
 - Τέχνη και ψηφιακές τεχνολογίες.
 - ΜΜΕ: Πολιτικές και πολιτισμικές προεκτάσεις.
-
- Περιφερειακότητα και νησιωτική συνοχή.
 - Ενδογενής κοινωνική ανάπτυξη και κοινωνική δημογραφία.
 - Ελληνικός και ευρωπαϊκός περιφερειακός προγραμματισμός.
 - Περιφερειακές ανισότητες και προοπτικές σύγκλισης.

Ο Κοσμήτορας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών

Νίκος Ναγόπουλος

Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας
Πανεπιστήμιο Αιγαίου